5 BANI EXEMPLARUL.—ANUL XXXIV.— N-rul 294 — Editia de dimineată — DUMINECA 23 (5) OCTOMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— — 3 luni / 6 luni / Un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.— / 20.— / 40.—

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III

VIRGIL N. DARASCU şi STELIAN POPESCU

Ziarul „UNIVERSUL"
Onor Biblioteca Centrală
Gr. IAŞI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Moartea Prinţului Mircea

Succesele noastre din valea Buzăului şi Tabla Buţii

NAŢIUNEA IN DOLIU

Mica şi drăgălaşa odraslă regală ce răspundea la numele de prinţul Mircea, nu mai e în viaţă.

Soarta neîndurată, care isbeşte de-o-potrivă pe cei de sus ca şi pe cei de jos, a smuls dintre noi cu mâna ei haină acest vlăstar regal, această tânără ramură ce împodobea arborele strălucitor al Dinastiei noastre.

Un freamăt de durere a cuprins tot românismul, la vestea aceasta dureroasă, ce a izbit deo-potrivă pe Augustii noştri Suverani ca şi întreaga Naţiune română.

A. S. R. PRINŢUL MIRCEA
după ultima fotografie luată din atelierul fotografic „Julieta"

Tocmai în clipa în care M. S. Regele Ferdinand al României Işi frământă gândul pentru preamărirea Patriei, iar prea graţioasa noastră Regina Maria alină cu mâna ei regală rănile sângerate ale bravilor noştri ostaşi, moartea nemiloasă şi-a întins sufiul rău făcător peste făptura micuţă ce era sânge din sângele Lor şi i-a curmat firul vieţei, rănind adânc inimile Lor Regale.

Fie ca dragostea ce Le-o arată poporul în faţa nemărginitei suferinţi ce-i isbeşte, şi chipul cum împărtăşeşte neamul întreg, împreună cu Ei, această vajnică durere, să Le fie o alinare în vremea asta de restriste.

Un popor întreg, îndurerat, îşi pleacă frunţile smerite în faţa mormântului ce se deschide şi înalţă rugi fierbinţi pentru întărirea inimilor Majestăţilor Lor Regelui şi Reginei şi Augustilor fraţi şi surori ai micului principe mort.

* * *

Prinţul Mircea a încetat din viaţă Joi seara, la orele 8. Suveranii şi AA. LL. Principesele României au veghiat la căpătâiul său până la ultimul moment.

*

La Palatul Cotroceni s'a arborat doliu.

Încă de eri dimineaţă şi până seara la Palatul Cotroceni a fost adevărat pelerinaj.

Vestea morţei Principelui Mircea a impresionat adânc populaţia Capitalei şi a ţărei întregi.

*

D. Victor Antonescu, ministrul justiţiei, asistat de secretarul general al acestui departament, a dresat procesul verbal de constatarea morţii tânărului prinţ, în baza căruia s'a dresat apoi actul de deces.

A. S. R. Principele Mircea era născut la 22 Decembrie 1912.

*

Registrele deschise eri dimineaţă la Palatul Regal şi la Cotroceni, au fost acoperite de mii de semnături.

*

Înmormântarea se va face astăzi la orele 12 a. m. la palatul Cotroceni.

La această tristă ceremonie vor asista numai ofiţerii generali şi superiori aflaţi în garnizoană, înalţii demnitari cum şi funcţionarii superiori ai Statului.

Comenduirea Pieţii va comunica ulterior dispoziţiunile relative la această ceremonie indicând ţinuta care, după câte ştim, va fi csa de campanie cu doliu la mâna stângă şi la dragon.

In tot timpul ceremoniei patru ofiţeri vor sta lângă catafalc şi o companie vă da onorurile.

Prizonierii de război

Printre listele noastre de pierderi, morţi glorioşi, eroi jertfitori ai vieţelor lor scumpe pentru neam şi ţară şi răniţi viteji din rasa lui Peneş Curcanul, acela a cărui cea mai fierbinte dorinţă nu era de cît: „să-mi vindec rănile din piept, să mă întorc iar la luptă!" — de cîtva timp au început să se publice şi listele „dispăruţilor".

Ce sunt aceşti *dispăruţi* ? Sunt oşteni căzuţi în toiul luptelor schimbătoare, tovarăşi pe cari tovarăşii n'au avut răgazul şi putinţa să-i recunoască şi să-i înmormînteze *ei*, cu onorurile cuvenite eroilor, şi despre cari nu putem şti încă, dacă şi inamicul le va fi dat onorurile ultime cuvenite adversarului, onoruri pe cari *noi* le dăm celor căzuţi dintre adversarii noştri, luptători cu arma în mînă.

Şi mai sunt— prizonierii. Ori cît de puţini vor fi ei din partea noastră — căci nu lesne soldatul român se dă prizonier, — totuşi sunt fatalităţi, încercuiri prin surprindere, curse, sau alte împrejurări, în cari a fi *prins* nu e o dezonoare, ci o înfrîngere ineluctabilă a cîtorva, de două ori dureroasă pentru acela ce a fost gata să moară, şi n'a putut, pentru patrie şi alăturea de camarazii lui.

Sunt astăzi *milioane* de prizonieri din armatele în lupta marelui război; este o lege care îi ocroteşte, — o lege însă care, prin caracterul ei internaţional, obligă mai puţin de cît aceea a *reciprocităţii*, ce are, sau poate avea, o sancţiune pe care „petecele de hîrtie" nu pot s'o ofere.

Puţini cîţi sunt, avem însă şi noi prizonieri. Despre soarta lor nu ştim pînă acuma nimica. Sunt familii în prada acelei nesiguranţe, despre care cu drept cuvînt se spune că e mai rea decît chiar cea mai dureroasă dintre certitudini.

Paşi s'au făcut şi măsuri s'au luat, o ştim, pentru a se dobîndi veşti despre prizonieri, — adică cel puţin ştiinţa că ei se află, undeva, în viaţă, şi poate putinţa, pentru familiile lor, de a comunica cu dînşii, fără ca pentru aceasta să fie nevoe ca să cunoască şi ele locul anume al internării lor.

Aceste încercări, făcute pe calea indicată, a societăţilor de „Crucea Roşie", prin ţările neutrale şi prin reprezentanţii acestora însărcinaţi cu ocrotirea naţionalilor ţărilor în războire, n'au dat, pînă acuma, rezultate pentru noi.

Din partea noastră, fiindcă avem şi noi, slavă Domnului, un număr mărîcel de prizonieri din toate taberile inamicilor noştri, s'au făcut şi se fac liste minuţioase, spre a fi comunicate, — însă bineînţeles în schimbul comunicării şi a unor liste analoge, a prizonierilor dela noi, reţinuţi în statele cu cari suntem în luptă.

Nu ne putem închipui că vreunul din statele adverse, şi nici chiar Bulgaria, unde, judecînd după listele „dispăruţilor", trebue să avem de asemenea un număr oarecare de prizonieri, ar putea face greutăţi rău voitoare unui asemenea schimb de ştiinţe — nu e vorba de vreun schimb chiar de prizonieri, valizi — şi aceasta nu pentru altceva, decît pentru că sunt datoare şi ele faţă de familiile prizonierilor lor, ceea ce datorăm şi noi familiilor prizonierilor noştri.

De aceea aşteptăm cu încredere reuşita paşilor ce se fac în acest scop, şi pe cari i-am dori cît se poate mai stăruitori şi energici.

al. i. h.

Căzuţi pe câmpul de onoare

SUB-LOCOT.
Nicolae Florescu
din reg. 6 Mihai-Vit.

CAPITANUL
Gh. N. Vorvoreanu
din reg. 38 inf.

MAIORUL-INTENDANT
Const. Grigorescu
din divizia X-a

SUB-LOCOT.
Alex. I. Căplescu
din reg. 61 inf.

Ofensiva franco-engleză

Totalul forţelor engleze

Karnarvon, 20. — Articole din presa londoneză dau amănunte asupra desvoltărei forţelor noastre combatante, dela începutul războiului. In August 1914, armata noastră regulată se ridica, la mobilizare, la 450 mii de oameni. Forţele teritoriale nu erau atît de intens instruite, fiind bune numai pentru apărarea ţărei; la acestea se mai adăogau 250 de mii de oameni, făcînd în total o armată de 700 de mii de oameni, dintre cari vreo 100 de mii din armata regulată era repartizată în India şi alte posturi din ţinuturile îndepărtate. Într'o zi, în prima lună după declararea războiului, s'au înscris 30 de mii de recruţi. In a 5-a săptămînă a războiului, s'au prezintat de bunăvoe 250 de mii de oameni, pentru forţele regulate sau teritoriale. Dintre aceştia, 175 de mii au trecut în armata regulată. Cîteva săptămîni după război, armata noastră ajunsese la un milion şi jumătate. După sistemul lord Derby s'au înscris 2 milioane, 250 de mii de oameni în două luni, şi peste 275 de mii de oameni s'au adăogat imediat la armată.

Atacuri germane respinse

Paris, 19.—La est de les Boeufs, germanii au efectuat azi dimineaţă un atac violent, pornit de la nordul numitei localităţi asupra satelor Sailly-Saillisel. Toate încercările au fost zdrobite de focurile franceze şi asaltatorii respinşi în tranşee.

Aproape şaptezeci de prizonieri au rămas în mîinile francezilor.

Pe ţărmul drept al Meusei noapte relativ liniştită.

In Vosgi o încercare a germanilor de a ataca una din tranşeele franceze, aproape de Largitzen (sud-vest de Altkirch), a dat greş, sub tragerile de baraj ale francezilor.

*

Pe restul frontului nimic de semnalat. (T. F. F.)

Comunicat britanic

Paris, 19. — Atacuri mici s'au săvîrşit cu succes, în cursul nopţii, împotriva tranşeelor germane la nord-est de Festubert şi către Messine.

Bombardare germană intermitentă la sud de Ancre.

Nimic de semnalat pe restul frontului. (T. F. F.)

Prizonierii şi prăzile luate la Verdun

Paris, 20. — După informaţiuni noui, cifra totală a prizonierilor valizi luaţi de francezi la Verdun, dela 11 ale curentei, este de 6011, dintre cari 138 ofiţeri.

Materialul luat de la germani în singura zi de 11 ale curentei cuprinde 15 tunuri, dintre care 5 de calibru mare, 51 tunuri de tranşee, 144 mitraliere, 2 posturi de telegrafie fără fir şi cantităţi mari de puşti, grenade, obuze şi material de război de tot felul.

Avioane germane doborîte

Paris, 20. — Pe frontul Somnei, pe ziua de eri, două avioane germane au fost doborîte de piloţi francezi.

Francezii resping pe germani luându-le tranşee şi prizonieri

Paris, 20. — *La nordul Sommei, trupele franceze au realizat cîştiguri serioase în cursul zilei.*

La nord-est de Lesboeufs, urmîndu-şi avantajele din cursul nopţei, trupele franceze au luat, după o luptă scurtă, două tranşee noi germane şi au făcut 25 prizonieri, dintre cari 5 ofiţeri.

Un alt atac pornit de trupele franceze la sud de Saillisel, le-a făcut stăpîne pe sistemul de tranşee puternic organizate la marginea pădurei St. Pierre-Vaast. Un număr de 50 prizonieri le-a rămas în mînă în urma acestei acţiuni.

Se confirmă că atacul îndreptat azi dimineaţă de germani în contra localităţei Sailly-Saillisel a fost o silinţă ca să gonească pe francezi din sat. Nesuccesul lor a fost desăvîrşit şi a costat pe germani pierderi foarte mari, judecînd după numărul cadavrelor lăsate pe teren.

Germanii vor face toate sforţările spre a relua Douaumont

Londra, 18. — Corespondentul special al ziarului „Morning Post", aflat cu armata franceză, spune că cea mai bună dovadă a faptului că inamicul recunoaşte importanţa pierderei fortului Douaumont sunt contraatacurile disperate pe care le desiănţueşte în contra noilor poziţiuni franceze, fără nici o preparaţie efectivă de artilerie. Aceste ataeuri n'aveau nici o sansă de succes, şi au fost plătite foarte scump de inamic. Se pare că Kronprinţul furios de înfrîngerea suferită la Verdun, unde pierduse peste o jumătate de milion de oameni, ar fi trimis, fără să mai considere posibilitatea sau imposibilitatea acestei întreprinderi, ordinul de a cuceri imediat fortul Douaumont oricar car fi sacrificiile. Evenimentele săptămînei viitoare vor pune probabil în lumină condiţiile rezervelor germane. Este sigur că inamicul va face toate sforţările posibile pentru a reocupa fortul Douaumont. Dacă el mai dispune de rezerve, trebue să le trimeată la Verdun. Pe de altă parte, el are nevoe de trupe şi pe Somme, unde nu îndrăzneşte a-şi slăbi linia. In cursul ultimelor atacuri ale francezilor la Douaumont, ei s'au găsit faţă în faţă cu una dintre diviziunile de pe Somme, care era trimisă la Verdun ca să se odihnească. Această diviziune, este inutil s'o mai spunem, a fost surprinsă foarte desagreabil, cînd a descoperit că Aliaţii pe cînd nici nu isprăviseră ofensiva de pe Somme, au fost în stare să deslănţuiască un atac atît de formidabil şi la Verdun. Şi aceasta într'un loc unde toţi germanii credeau că Kronprinţul cîştigase prin victoriile lui poziţiuni cari — după credinţa lor — nu vor mai fi reluate.

*

Corespondentul din Rotterdam al ziarului „Daily Telegraph" spune că ultimele zece liste de pierderi n-rul 650—659 conţin şi numele a 58467 morţi, răniţi şi dispăruţi. Totalul pierderilor recunoscute de prusieni se ridică pînă acum la 3.293.088 de oameni. (A. T. E.).

Noui succese franceze

Paris. — La nordul Sommei francezii au efectuat după amiază o operaţiune între Lesboeufs şi Sailly Saillsel, care le-a adus un cîştig apreciabil de teren şi 200 prizonieri.

De eri totalul prizonierilor făcuţi de francezi în acest sector se ridică la 136, din cari 20 ofiţeri. Am luat 12 mitraliere.

*

Paris, 21. La nordul Sommei cu tot timpul rău ce persistă, francezii au continuat, în cursul nopţei, progresele lor.

Intre Boeufs şi Sailly-Saillisel trupele franceze au consolidat terenul cucerit, şi au luat mai multe puncte de sprijin cedus când cuiburile de mitraliere germane. In cursul acestor operaţiuni francezii au făcut 186 prizonieri, dintre cari 8 ofiţeri; cu aceştia numărul prizonierilor capturaţi de eri în acest sector se ridică la 535.

Pe malul drept al Meusei noapte relativ liniştită.

Nimic de semnalat pe restul frontului.

Când se dă alarma, nu staţi pe străzi sau în curţi, ci intraţi în case, ganguri sau pivniţe, ca să nu vă primejduiti viaţa.

Războiul nostru

Situaţia militară a României după „Giornale d'Italia"

Roma (telegramă întârziată).— „Giornale d'Italia" constată zădărnicia tuturor sforţărilor duşmane împotriva României.

Germanii şi coaliaţii lor se găsesc în faţa unor trupe pline de avânt şi bărbăţie.

Falkenhayn în Transilvania şi Mackensen la sud erau pârghiile cleştelui menit să strivească România. Dar bravura armatei române face irealizabilă dorinţa lui Hindenburg.

Ocuparea Constanţei n'are caracter deciziv.

Acţiunea bulgaro-germană a fost până acum uşurată de greutatea concentrărei trupelor ruso-române, din pricina insuficienţei de căi ferate. Dar datorită vitejiei trupelor româneşti această concentrare va fi în curând terminată, după cum tot datorită acestei vitejii, criza militară din Carpaţi poate fi socotită ca intrată pe calea unei favorabile dezlegări.

Câteva zile încă, şi situaţia militară va fi complect răsturnată. (A. T. I.)

Aliaţii fac tot posibilul ca să ajute România

Londra, 18.—Ziarele engleze, comentând pe ziua de 18 Octombrie asupra situaţiei militare româneşti, spun că ştirile cari sosesc din România sunt pline de speranţe. Până în present au sosit contingente considerabile ruseşti şi alte întăriri trebuc să sosească peste puţin timp.

In unele locuri defensiva română a fost chiar transformată în contra ofensivă, care la Predeal a avut ca rezultat luarea mai multor tranşee inamice. Toate aceste ştiri sunt foarte satisfăcătoare.

In cercurile militare se crede că tot terenul care a fost pierdut de români până în present va putea fi reluat mai târziu, sub rezervă însă că românii vor putea resista până la începutul ernei. In acest interval ei vor primi suficientă artilerie şi alte ajutoare pentru scopul menţionat. Aliaţii fac tot posibilul spre a ajuta pe români.

UN INTERVIEW
cu fostul prim-ministru brazilian

Londra, 14. — Ziarul „Le Journal" din Paris publică un interview cu mareşalul Hermes Da Forseca fostul ministru brazilian care a sosit în Europa spre a studia condiţiile armatelor beligerante. Mareşalul spune că francezii n'ar fi avut nevoe de splendidul lor succes de la Verdun ca să dovedească că vor învinge până la sfîrşit. In Brazilia nu se găseşte aproape nimeni care să se mai îndoiască că Franţa va fi victorioasă şi toţi recunosc aceasta cu mare bucurie. (A. T. E.).

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 68

Din 21 Oct. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD şi NORD-VEST

Pe graniţa de Vest a Moldovei nici o schimbare.

In valea Buzeului, am atacat şi ocupat muntele Siriul şi muntele Tătarul-mic.

La Tabla-Buţii am progresat dincolo de frontieră

La Predeluş, situaţia neschimbată.

In valea Prahovei, puternice atacuri inamice spre stînga noastră. Trupele noastre şi-au menţinut poziţiile.

In regiunea Dragoslavelor, încăerări de patrule şi foc rar de artilerie.

Pe stînga Oltului, lupta continuă violentă, pe tot frontul.

Urmărirea continuă la Apus de Jiu. S'au mai luat 4 tunuri şi un numeros material.

La Orşova, nimic nou.

Frontul de Sud

Situaţia neschimbată.

EVENIMENTELE DIN GRECIA

D. Venizelos adresează un ultimatum Bulgariei

Paris, 10 (întârziată).— Ziarul „Secolo" anunţă că d. Venizelos a adresat Bulgariei un ultimatum, învitând-o să părăsească Macedonia. (Agenţia Radio).

Primirea entusiastă a amiralului du Fournet la Pireu

Londra, 18. — Corespondentul din Atena al ziarului „Daily Telegraph" spune că Duminecă dimineaţa s'a făcut o primire entusiastă amiralului du Fournet la Pireu de către întreaga populaţie, cu ocazia vizitei ce amiralul a făcut primarului acestui oraş. Locuitorii Pireului sunt mai toţi venizelişti şi „Liga rezerviştilor" nu a avut niciodată mluţi membri între ei.

Guvernul a reuşit în fine să readucă la ordine, şi mai mult sau mai puţin şi la tăcere, această societate de propagandă germană, dar ar fi o greşeală să se crează că ea, a fost definitiv suprimată. Deocamdată această ligă rămîne în espectativă pînă cînd marinarii francezi vor fi retraşi din Atena şi din Pireu. Dacă guvernul ar reuşi să suprime cu desăvîrşire această organizaţie, care a terorizat populaţia, demonstraţiile în favoarea Înţelegerei, ca cele de Duminecă trecută, ar fi mult mai numeroase. Această organizaţie este factorul principal, care a împiedicat şi tot mai reţine populaţia de a-şi arăta adevăratele ei sentimente. Subscripţiile grecilor la împrumutul francez au ajuns la suma de 9.000.000 franci.

Corespondentul din Atena al ziarului „Times" spune că ministrul italian a asigurat guvernul grecese că ocuparea Epirului de nord de către italieni nu este de cît provizorie. Destinul final al acestei provincii va fi regulat la conferinţa de pace. (A. T. E.).

Manifestări antigermane

Lyon, 20. — Se anunţă din Atena că noua torpilare a vasului Anghiliki de un submarin german a provocat în oraş emoţiune mare. Strigăte de „Jos Germania!" isbucniră de pretutindeni, o manifestare se organiză îndată, dar poliţia o risipi.

Toată noaptea Pireul şi Atena au fost păzite milităreşte. Guvernul, ca să liniştească lumea, a publicat un comunicat anunţînd că va protesta în contra torpilărei îndată după terminarea cercetărei ce se face.

Corporaţiile maritime din Pireu, în semn de dezaprobare şi de doliu, au decis să declare grevă, nereluînd munca de cît numai după ce li se vor da garanţii relativ la siguranţa echipagelor şi bastimentelor.

Sindicatele maritime şi amploiaţii şi lucrători căilor ferate au aderat la mişcare. Numărul greviştilor este evaluat la 20 de mii.

In trecut femeile noastre lucrau singure ciorapi şi flanele de lână. Acelaş lucru se poate face şi astăzi pentru armată.